

STUDENTEN WEEKBLAD

20e JAARGANG.
No. 19.

REDACTEUREN: B. D. H. TELLEGEN J.A.Z.N., W. H. MUNNICH, S. NOYON,
W. J. G. PAARDEKOOPER, MEJ. C. M. JELGERSMA, W. M. DE VRIES, H. L. DINGER.
VAST MEDEWERKER VOOR DE RUBRIEK MUZIEK: C. C. J. DE L'ESPINASSE.
ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

DONDERDAG
7 MAART 1918.

DIT BLAD VERSCHIJNT DONDERDAGS, BEHALVE IN DE
VACANTIËN. DE ABONNEMENTSPRIJS IS f 4,— P. JAAR,
WAAROVER VÓÓR DE KERSTVACANTIE WORDT BESCHIKT.
DE JAARGANG LOOPT VAN 1 OCTOBER TOT 30 SEPTEMBER.
DE PRIJS DER ADVERTENTIËN IS 15 CTS. PER REGEL.

TECHNISCHE BOEK-
HANDEL EN DRUKKERIJ
J. WALTMAN JR., DELFT

INZENDINGEN TE BEZORGEN VOOR
MAANDAGMIDDAG 4 UUR AAN HET
REDACTIE-ADRES: KOORNMARKT 62

IN MEMORIAM.

G. G. DE JONG.

PROP. STUD. W. I.

OVERLEDEN 24 FEBRUARI 1918.

BERICHT.

Tot de Redactie toegetreden:
H. L. DINGER.

Inhoud.

In memoriam G. G. de Jong.
Bericht.
Delftsch Studenten-Corps.
Brandstoffendistributie.
D. S. A. F. V.
Studentenbelangen.
Aan alle Nihilisten!
Hervormingsplannen, door N.
Vereenigingsleven.
D. S. V. „Onze Koloniën“.
Technologisch Gezelschap. Lezing.
Delftsche Studenten Natuurwetenschappelijke Vereeniging
„Christiaan Huygens“. Lezing.
Traditie en Idealen in het Studentenleven. Lezingsverslag.
Uit de pers.
Van de Buitenwereld.
De Vlaamsche Beweging, III, door H. G. C. Cohen Stuart.
Ingezonden.
door W. H. Koster van Groos,
met antwoord van de Redactie.
Ingekomen boekwerken.
Technische Hoogeschool.
Begin van Colleges en Oefeningen.
Mededeelingen.
Correspondentie.
Agenda.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

Brandstoffendistributie.

Dengenen, die turf en hout bij den Senaat besteld hebben, hunne bons inleverden, doch de turf nog niet ontvingen, wordt verzocht de resteerende bon van het formulier v. r. alsnog af te geven aan het loket van het brandstoffendistributiekantoor op het Oude Delft, waarna hun binnen enkele dagen de gevraagde voorraad zal worden verstrekt.

D. S. A. F. V.

Het is dit jaar beter gegaan met de onderlinge wedstrijd dan de vorige jaren. Er zijn meer inzenders en ook meer inzendingen. Al is het aantal inzenders klein, veel te klein, te noemen, in verhouding met het aantal leden, toch mag men tevreden zijn over deze wedstrijd.

Waar vorig jaar nog een paar inzendingen (buiten mededinging) waren ingekomen voor technische fotografie, nu was hier heelemaal geen aandacht meer aan besteed.

Landschapjes waren er ettelijken en de eindbeslissing was niet heel makkelijk. De eerste prijs werd toegekend aan een sneeuwgezichtje op de Oude Delft. Jammer dat er bij het opzetten niet ander opzetspapier was genomen en het hinderlijke hel witte randje weggesneden. De tweede prijs was van opzet veel beter verzorgd. Het slootje met de oude wilg was aardig uitgekozen. De afdruk was te donker, waardoor sommige partijen détailloos waren. De derde prijs, een sawahlandschap, is goed van opzet en diepte. De afwerking laat wat te wenschen over, het water is lichter dan de lucht, wat vermeden had kunnen worden. Nog enkele andere landschapjes, ook uit Indië zijn wel het zien waard, maar fletsche partijen zijn er al te veel in. Bij de beuken in 't bosch, op een mistigen zomermorgen, is de boom op de voorgrond wat al te dood.

Voor de groep portretten, werden de 1^e en 2^e prijs niet toegekend. De 3^e prijs, een meisje op een bank zittend, is heel aardig van opzet. De lichte streep onderaan is hinderlijk en had gemakkelijk weggewerkt kunnen worden. Verdere doorwerking van de plaat zou niet ongeslaagd geweest zijn. Het hoofd komt niet uit den achtergrond los.

Genre beelden zijn er ook genoeg. De eerste prijs, een interieur is als tegenlicht opname, uitstekend geslaagd. Bij verder werken in die richting zal de maker nog heel wat kunnen bereiken. De tweede prijs, een poortje, is heel goed doorwerkt; wat klein alleen. Een vergrooting hiervan, met de man op den achtergrond weg geretoucheerd, kan heel wat worden. De derde prijs een opkomende onweerswolk op zee is heel goed. Een ander soort papier, vooral geen

glimmend, zou wel te wenschen zijn. De opzet is afschuwelijk, evenals die van de andere foto's van dezen inzender. De vierde prijs is wel wat heel vlak uitgevallen in de randpartijen. De bijzonderheid nog dat dit een kooldruk is. De kleur is goed gelukt. Was het straatje met de waschvrouw, op bruin of chamois papier afgedrukt en dan drie kwart afgesneden, dan was dit heel aardig geworden. De mistige zee, zeker als stemmingsbeeld bedoeld, zegt niets en is te effen, te vaal.

Verder nog een paar foto's beneden het middelmatige.

Het is wel zonderling dat de inzenders hun foto's zelf niet in een rubriek durven indeelen, maar dit overlaten aan de jury. Slechts één inzender maakte de gunstige uitzondering.

De volgende prijzen zijn toegekend.

Voor landschappen.

1e prijs Verzilverde medaille, W. Voerman.

2e prijs Bronzen medaille, M. A. H. Wertheim.

3e prijs Diploma voor verdienstelijk werk, H. Rusting.

Voor Portretten.

3e prijs Diploma voor verdienstelijk werk, E. Kann.

Voor Genre-opnamen.

1^e prijs Verzilverde medaille, E. Kann.

2^e prijs Bronzen medaille, M. A. H. Wertheim.

3^e prijs Boek over fotografie, J. W. Hanrath.

4^e Diploma voor verdienstelijk werk, E. Kann.

Verder is voor de beste totaal-collectie een bronzen medaille toegewezen aan M. A. H. Wertheim.

STUDENTENBELANGEN.

Aan alle Nihilisten!

De „Enquête-Commissie in zake het oordeel der Nihilisten over de hervormingsplannen“ brengt in aansluiting op haar vorige publicatie in dit blad het volgende ter Uwer kennis:

Deze commissie besprak in hare vergaderingen:

1^e de middelen welke haar ten dienste stonden om tot haar doel te geraken en

2^e de wijze om tot een definitieve samenstelling te komen.

Sub 1: Zij werd van oordeel dat de volgende werkwijze zich hiertoe het meest eigent:

Zij zal ter zijner tijd alle Nihilisten uitnoodigen tot het bijwonen van een (zoo noodig meerdere) vergadering (en), waarop de hervormingsplannen zullen behandeld worden. Ten einde deze vergadering de meeste kans van slagen te doen hebben, zal zij van te voren in een circulaire aan alle Nihilisten en in het S. W. publiceeren een aantal vragen of stellingen, tot de beantwoording waarvan deze zullen worden uitgenoodigd. Zij hebben hierdoor gelegenheid van te voren hun oordeel te formuleeren, hetgeen het tempo en het peil der vergadering niet anders dan ten goede kan komen.

De keuze en de redactie van deze vragen gaan echter, zooals te begrijpen is, met groote moeilijkheden gepaard, reden waarom zij deze op dit moment nog niet kan publiceeren. Hierbij voegt zich nog het feit, dat correspondentie en besprekingen met den Senaat in verband met de wijziging die de plannen hebben ondergaan sinds het verschijnen der brochure '17 nog niet geëindigd zijn.

Sub 2: Omtrent de tot standkoming der definitieve samenstelling overwoog de commissie het volgende:

Waar zij gekozen werd uit het kleine aantal van slechts twintig betrekkelijk willekeurig bijeengekomen personen voelt zij zich niet verantwoord zich officieel orgaan te noemen van 800 à 900 Nihilisten. Zij beschouwt de tegenwoordige samenstelling dan ook slechts als een voorloopige. Teneinde tot een definitieve samenstelling te geraken noodigt zij groepen van ten minste acht personen uit tot het stellen van een candidaat voor de definitieve commissie.

Aan deze uitnoodiging kan nu reeds gevolg gegeven worden. Zij zal evenwel worden herhaald in de brochure aan alle Nihilisten. (dus niet alleen S. W. lezers).

Op de bedoelde vergadering zal stemming plaats hebben over deze candidaten. Dadelijk na den uitslag hiervan zal de definitieve commissie de verdere leiding der vergadering op zich nemen. Ter voorkoming van de moeilijkheid dat deze nieuwe leden natuurlijk niet op staanden voet berekend zijn voor dezen taak zal de voorloopige commissie zich direct na ontvangst van een candidaatstelling in verbinding stellen met den betrokken persoon, waardoor deze gelegenheid heeft zich geheel in de kwestie in te werken en ter zijner tijd direct actief te kunnen invallen.

Ten slotte wil zij nog het volgende opmerken:

De commissie zal zooveel mogelijk publicatie geven aan

hare ideeën en plannen; zij heeft een open oor voor iedere serieuze critiek op haar werkwijze en noodigt een ieder uit zijn eventueele bezwaren te publiceren.

Namens de Enquête-Commissie,
de Secretaris,
R. A. WOLTERBEEK MULLER.

Hervormingsplannen.

De Leidsche „Vereeniging voor Sociale Lezingen” heeft het voorrecht gehad, Prof. Van Vollenhoven, de vorige week als spreker te hebben zien optreden,*) sprekende over de Leidsche hervormingsplannen.

Belangrijker dan deze avond, was zeker de voortgezette besprekingen, voor alle ingeschrevenen opengesteld, die kort geleden plaats hadden.

't Woord werd gevoerd door de heeren Van Mook en Van der Leente, welke inleidingen door debat gevolgd werden. Directe, praktische gevolgen heeft de avond niet gehad, maar wat door de inleiders gezegd werd is zeker ook voor ons de moeite waard. Voor de volledige redes verwijs ik naar „Minerva” van 28 Februari**) en slechts enkele punten wil ik er uit lichten.

De heer Van Mook wijst op verschillende fouten. Hij noemt: de studentenwereld als wereldje op zichzelf, als exiel en de verminking van het ideaal „goed mensch” tot „goed student” wat leidt tot „kanapée stemming” voor hen die in een verbond of kring opgenomen zijn en vereenzaming van de rest. Hij noemt nog vele anderen o. a. dat ernst in 't openbaar steeds belachelijk genoemd wordt, enz. De heer Van der Leeuw zal wegen aangeven tot verbetering, maar komt aan het eind tot de aankondiging van een komende oproep aan allen die idealen, die de tegenstellingen van deze fouten zijn, bezitten, *om zich aaneen te sluiten en samen te komen terwijl zij overigens lid blijven van het verbond waarvan zij lid waren.*

Dit is dus een hervorming, of liever een vorming buiten de officieele plannen (die van het collegium) om, die m. i. leiden moet tot oprichting van een studentencorporatie met idealen overeenkomende met die van Bonden en Unitates bij de oprichting daarvan en dus vrijwel daarmee gelijk te stellen. De inleider kent maar één maatstaf voor alle menschen: „de hoogte van de idealen die zij leven” en zoo met deze maatstaf werkelijk zij die tot het nieuwe verbond willen toetreden, gemeten zullen worden, (door een soort selectie, door ballotage of dergelijke) kan uit deze plannen een keur-corps groeien dat zeer zeker hoog boven de bestaande verbonden staan zal.

Maar zou er nu niet uit het ruwe, ongesorteerde materiaal der corpsleden, vermengd met een frissche aanvoer van buiten af, door een waterstraal van idealisme, die stroop van sleur en slechte gewoonten af te wasschen zijn, zoodat het geheel er wat frisscher uitziet?

De Delftsche hervormingsplannen van het Corps uitgaande staan op sterk water, maar de groentijd is veranderd. Vele bangelingen en pedanten zullen nu wel lid van het Corps worden, maar de groote stroom van hen „op wie prijs gesteld wordt” blijft er buiten, niet door bezwaren tegen het vernederende van den groentijd, maar omdat zij het niet betalen kunnen en omdat het hen niet genoeg geeft. Op dit gebied liggen de onontgonnen terreinen en de hervormingen moeten bestaan in 't afschaffen van kostbare gewoonten, verlaging van bestuurskosten, oprichten van wetenschappelijke disputen in het Corps, stichten van gemeenschappelijke woningen, contróle door den Senaat van de prestaties der vereenigingen en nog veel meer. Het Corps is door de materieele en andere bezittingen van zijne vereeniging aangewezen om de alomvattende studentencorporatie te worden, en het kan dit worden, wanneer het zich niet door een jonge vereeniging, die niet de last der historische overleveringen te torsen heeft, laat overvleugelen.

N.

*) Het heeft „Vrije Studie”, door tijdgebrek van Z. H. G., niet mogen gelukken hem met een dergelijke rede als die van spreker te krijgen.

**) Zie ook onder rubriek „Uit de pers” van dit S. W.

VEREENIGINGSLEVEN.

De D. S. V. „Onze Koloniën” denkt haar eerste lustrum te vieren door het geven van een *Indonesische Kunstmatinée* door den heer Hullebroeck en Indonesiërs, gevolgd door een bal in De Twee Steden, op 16 Maart a.s.

Technologisch-Gezelschap.

LEZING op Vrijdag 8 Maart 1918, in de Bibliotheek (ingang Verwersdijk) des avonds ten half acht.

Spreker: Dr. D. J. Hissink, Directeur van het Rijkslandbouwproefstation, Groningen.

Onderwerp: Absorbief onverzadigde gronden.

De Secretaris,
M. W. HOOGENBOEZEM.

Delftsche Studenten Natuurwetenschappelijke Vereeniging „Christiaan Huygens.”

„Het Noorderlicht.”

LEZING, met lichtbeelden en stereoscoopplaten, te houden op Maandag 11 Maart a.s., door den heer J. KATER.

Het onderwerp door den heer Kater gekozen voor zijn lezing, heeft de laatste jaren in hooge mate de aandacht van sterrekundigen en physici getrokken.

Uit de stelselmatige waarneming van het noorderlicht, dat aanvankelijk slechts genoemd werd om zijn fraaiheid en vreemdheid, bleek het reeds aan het einde van de vorige en den aanvang van deze eeuw, dat het verschijnsel verband hield met de verschijnselen op de zon en die op aarde. Men vermoedde dan ook reeds spoedig, dat het ons eenige schakels van den band tusschen de gebeurtenissen op deze twee hemellichamen zou doen kennen. Uit dezen hoofde maakte Prof. Julius op zijn lezing voor „Christiaan Huygens” er melding van.

In het bijzonder stelde de hypothese, die als oorsprong van het Noorderlicht elektrische toestandsveranderingen in de hoogste lagen van den dampkring aannam, ons in staat eenig begrip te vormen van den aard van dien band; het waren toch in de eerste plaats en het duidelijkst de schommelingen in richting en intensiteit van het aardmagnetisme, die bleken samen te vallen met het optreden van het Noorderlicht. Aan de andere zijde toonde zich een duidelijke afhankelijkheid van de activiteit van de zon in het algemeen en in het bijzonder van den stand der zonnevlekken ten opzichte van de aarde.

Deze hypothese vond verder een sterken steun in de proeven van Birkeland, die de aarde met behulp van een magnetische bol („terrella”) nabootste en in staat was op bepaalde punten daarvan (de magnetische polen) verschijnselen te doen optreden, die overeenkomst vertoonden met het noorderlicht. Deze proeven verdienen de aandacht, daar zij behooren tot de eerste, die stellaire toestanden pogen te reproduceeren.

Tenslotte worde opgemerkt, dat het noorderlicht ons belangrijke gegevens verstrekt (langs spectraal-analytischen weg) over de samenstelling van de bovenste lagen van den dampkring; vooral de vaststelling van de aanwezigheid daarin van het coronium, dat tot nu toe slechts waargenomen was in de corona van de zon en op enkele sterren, baarde groot opzien.

Traditie en Idealen in het Studentenleven.

LEZING van Dr. C. P. GUNNING,
Rector van het Amsterdamsch Lyceum.

Spreker noemde traditie de kracht die we putten uit 't georganiseerde verleden om door die kracht tot nieuw leven te komen.

't Is te vergelijken met den fakkelloop bij de oude volken. De brandende fakkel wordt door den een aan den anderen looper, overgegeven. Ieder moet zorgen de fakkel aan te houden en zorgen dat 't vuur niet verzwakt en uitdooft. Ons volk kent niet de kracht van traditie, spreker wijst op Engeland waar de herinneringen aan groote mannen wordt vastgehouden.

Er zijn echter volken en menschen die alleen in hun traditie leven en niet tot nieuw leven komen, zij houden wat ze overnamen van hun ouders maar voegen er geen, nieuw leven aan toe.

Ideaal is 't onbereikte, waar naar wij streven, en waar van we weten dat we 't zullen bereiken 't is te vergelijken met het licht van een vuurtoren. We weten dat 't schip haven zal bereiken en zien in de verte het licht van de toren reeds schijnen.

Er zijn ook menschen die alleen leven op hun idealen zij zien 't licht van de vuurtoren en stevenen er recht op aan, maar loopen te pletter tegen de klippen.

Zoo zijn er ook die beide: idealen en traditie hebben

zij kunnen echter geen knoop leggen tusschen beide; zij hebben geen vasten koers.

Hun bestaan is een gevaarlijk dubbel bestaan.

In 't studentenleven nu kan deze knoop tusschen traditie en ideaal gelegd worden. Dit is het tijdperk waarin we den vasten koers vinden.

Als eerste punt noemde spreker de traditie der aristocratie in het studentenleven. De student is immers in de toekomst de leider in de maatschappij en om leider te zijn moeten we boven die maatschappij staan; de student moet zich onderscheiden.

Deze aristocratie moet democratie tot ideaal hebben. Onder democratie verstaat spreker: het verstaan der dingen waarin de menschen met elkaar overeenkomen en niet die waarin zij verschillen. Er kan zoo innerlijke kracht van ons uitgaan omdat de student weet wat gemeenschappelijke belangen zijn en waarin wij contact met de maatschappij hebben. Mozes wordt voor ons een voorbeeld van een leider die leert zien de gemeenschappelijke belangen die hij heeft met 't joodsche volk.

Bovendien leeft in het studentenleven de traditie van individualisme. Als student worden we persoonlijkheden; we zijn niet meer op school waar we iederen dag ons lesje leeren.

Ook in dit individualisme ligt 't gevaar voor ontarding in egoïsme, 't wordt een kennis opdoen en voort teeren op oude tradities zonder er nieuw leven aan toe te voegen.

Naast deze traditie van individualisme 't ideaal van Socialisme. Spreker verstaat hieronder 't streven om de andere menschen te trachten te begrijpen.

In de N. C. S. V. ziet spr: dan ook hier in de taak van de Sociale Studie.

Bovendien leeft er onder de studenten een sterke traditie van vrijheid: vrij om te doen en te laten wat men wil: De student moet zijn vrijheid met hand en tand verdedigen en zich niet aan banden laten leggen. Voor onze studie is dit er niet gemakkelijker op geworden. Alles wordt voorgeschreven: wat, waar en hoe men studeeren moet.

Als ideaal van vrijheid komen we tot gehoorzaamheid. Studeeren is geen kennis opdoen maar een doorworstelen van problemen en een veroveren door studie.

Alleen heel ernstige studie brengt volkomen vrijheid. We moeten onze neigingen en driften beheerschen dan komen we tot ware vrijheid we hebben dan de koers gevonden. Dan komen we tot gehoorzaamheid.

Voor al echter moeten we steeds in 't oog houden dat kennis niet doel is maar middel.

't Ideaal van kennen is kunnen, kennis is gebrekkig en stuurt ons dóór de traditie tot kunnen.

Maar steeds tot wat we ook instaat zijn moeten we God vragen ons klein te maken. Ook hier is dan van toepassing 't woord van den apostel „dit gevoelen zij in ons hetwelk in Christus Jezus was.”

W. S.

UIT DE PERS.

Het volgende is een gedeelte van een rede de vorige week gehouden door den heer Van Mook, overgenomen uit „Minerva”, ofschoon ook de rest der rede, met wat er verder op de vergadering gezegd is, o. a. door den heer Van der Leeuw, zeer belangrijk is, kunnen wij, daar „Minerva” het algemeen studentenblad is, niet meer overnemen en slechts verwijzen naar het nummer van „Minerva” van 28 Februari:

Samenkomst ter bespreking van hervormings-ideeën en idealen, uitgaande van de Ver. voor Sociale Lezingen te Leiden.

Deze vergadering was belegd als voortzetting van de vorige samenkomst, waar Prof. Van Vollenhoven zijn belangrijke lezing hield. Het voornaamste doel was, een forum open te stellen, waar studenten van alle richtingen elkaars meeningen konden vernemen, en tot klaarheid komen omtrent hun eigen ideeën. Ongeveer een 250 studenten zoowel corpsleden, als niet-corpsleden, als meisjes, waren aanwezig.

Inleiders waren de heeren Van Mook en Van der Leeuw, De eerste hield de volgende rede:

Dames en heeren!

Het ligt enkel in mijne bedoeling, om in aansluiting bij hetgeen op de vorige lezing door Professor Van Vollenhoven is gezegd, een aantal der grootste misstanden in de huidige studentensamenleving te bezien; want hoewel mij daarbij het gevoel bekruipt, als ging ik een aantal doode, omgevallen kegels nog eens de koppen afslaan, toch kan het misschien zijn nut hebben aan 't begin van den avond de negatieve kant der zaak te belichten. Met het negatieve toch

moet worden afgerekend, want het doel dezer bijeenkomst is de grondslagen der verandering, het positieve, op te roepen uit zijn schuilhoek.

Mag ik dan, mij aansluitend bij wat prof. Vollenhoven zeide, een hoofdoorzaak van wat slecht is zien in de wijziging, die gekomen is in de waardeering van het student-zijn; de overgang van doorgangshuis tot exiel, tot afgezonderd wereldje; en daarmee de verminking van het ideaal „goed mensch” tot „goed student”; de daaruit geboren kanapéé-stemming is voor mij erger dan dat. Want niet alleen heeft men zichzelf knus en onverantwoordelijk ingericht, doch men is de jongeren gaan dwingen mede zich te vlijen op die kanapéé, of te blijven in de koude, eenzame straat.

Opvoeding heet deze dwang, opvoeding tot het ideaal van „goed student”. En de omstandigheden, welke het slachtoffer van deze opvoeding den weerstand ontnemen, zijn van zeer dreigenden aard.

Immers, de nieuwelingen geraken, door het student- worden alleen, in een toestand van nooit te voren gekende vrijheid en eenzaamheid. De wijze van wonen alleen reeds versombert die eenzaamheid, en maakt de vrijheid dikwijls tot een last. En de aansluiting moet worden gezocht in het wilde weg; de wijze alleen reeds dwingt tot aanvaarden van enkele ficties der studentensamenleving; gevonden wordt zij het eerst bij wien de tijd het ruimst is; vaak niet de besten.

En hoe hem al het nieuwe moge tegenstaan, de eenzaamheid, het andere te kiezen kwaad, dwingt de meesten veel van dat nieuwe te ondergaan, wat zeggen wil: min of meer de geest van dat nieuwe, van dat terugstootende, te maken tot eigen geest.

Zoo leeren zij als recht te zien de averechtsche heerschappij van hen, wier uitstekendheid ligt in bijkomstigheden; in den „breeden mond”, in kracht”, of in maatschappelijk welzijn. Zoo leeren zij vermaak te scheppen in wat ruw en grof is; in veel, wat zelfs het primitieve volksbewustzijn stempelt tot een strafbaar feit. Zoo leeren zij gezelligheid vertalen in veel wat noch hoog, noch mannelijk is. Zoo leeren zij ten slotte op zich zelf toepassen zonder een schijn van afkeer, die zoo diep vernederende verontschuldigen welke de buitenwereld op hen toepast: „t Is maar een student” of „Il faut que jeunesse passe.”

Tenslotte is alle ernst in 't openbaar belachelijk. In gezelschap van velen is men grappig of onbeteekenend op zijn best; dikwijls bruto of onzedelijk. Waar ernst is, blijve die binnenskamers, als een besmettelijke kwaal; en het „werk” geschiede in kloosterlijke afzondering, hoogstens gedeeld door dat andere grijze euvel der studentensamenleving, de repetitor.

Zoo is het inderdaad onmogelijk, dat studiebelangen „bindend” zouden werken, of veel meer zouden omvatten, dan het inleggen van een nieuw locaaltje; evenmin als er zoo ooit vereenigde kracht zou uitgaan van wat die studenten heeten te beoefenen: we-tenschap.

Zoo is misschien ook te verklaren, dat wij verstaan van onze leermeesters, want ook de ernst, die onvermijdelijk in de betrekkingen tot de hoogleeraren moet liggen, heeft nu eenmaal gekregen een verdachte reputatie.

En duidelijk is de oorzaak van dit alles waar te nemen in de metamorphose, die de student ondergaat, wanneer het verbroken contact met het werkelijk leven zal worden hersteld; wanneer hij gaat afstudeeren.

VAN DE BUITENWERELD.

De Vlaamsche beweging.

III.

Hoe korter de feiten geleden zijn, hoe lastiger ze te beschouwen met onbevangen oog. Nochthans stel ik mij ten doel ook in het overzicht der jongste geschiedenis van den Vlaamschen strijd voor alles een zuiver standpunt te bewaren.

Het gemeenschappelijk gevaar in de Augustusdagen van 1914 drong in België onmiddellijk alle oude geschillen op zij. Men schaarde zich in geestdrift om den vorst, ten einde den indringer te weerstaan. Een legerorder herinnerde aan den Guldensporenslag en trof daarmee een gevoelige snaar in het Vlaamsche gemoed.

De verwoesting van het land, het barbaarsch optreden tegenover de bewoners, in 't kort: de Deutsche oorlogspolitiek, stelsel Von Benhardi, brachten er het hunne toe bij om de verbittering tot het hoogtepunt op te voeren en de eenheid van Vlamingen en Walen hechter dan ooit te doen gevoelen.

In geen Vlaming kwam het toen op te vragen om taalrechten. Hij bezegelde met zijn bloed zijn vertrouwen op de regeering in den heiligen strijd voor eigen land en volk,

(Zie vervolg Tweede Blad).

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 7 MAART 1918. No. 19.

voor een vrij België, waarin een geknecht Vlaanderen niet langer bestaanbaar zou wezen.

Op 1 Februari 1915 schreef René de Clercq in „De Vlaamsche stem”: „Inwendige geschillen, dwaze veeten verdwijnen. Walen en Vlamingen, broeders, in weelgedagen met elkander soms in onmin, staan verzoend zijde aan zijde en koesteren slechts één doel: den indringeling te weren uit het goede oude huis der vrijheid!”

En den 4^{en} Februari voegde dr. A. Jacob daaraan toe: „Met verontwaardiging wijzen de Vlamingen de Pangermaansche inmenging van de hand. Niet van hen, die in strijd met het recht der volkeren, hun land hebben aangevallen en verwoest, de bevolking verarmd, de volkswelvaart vernietigd, 's lands jongelingschap naar het bloedige slagveld gedreven en zijn gedenktekenen hebben in puin gelegd, niet van de vernietigers der Vlaamsche volkskracht zouden zij het herstel van de Vlaamsche rechten als een geschenk aanvaarden. Van de Vlamingen zelf zal tans de verheffing der Vlamingen uitgaan. Met naar een hersteld België streven zij naar een hersteld Vlaanderen.”

Wel moet er sedert veel gebeurd zijn, wanneer wij ons bedenken dat thans De Clercq en Jacob beide samengaan met het aktivisme in zijn scherpsten vorm: den Raad van Vlaanderen.

Uit de geschriften in het begin van den oorlog blijkt onweerlegbaar dat de strijd van franskiljonsche zijde is hervat.

Weldra werden in heel België ongeteekende geschriften verspreid die het Vlaamsche volk verdacht moesten maken, het voorstellende als een troep verraders, maar die bovendien het wachtwoord uitgaven: „Après la guerre on ne parlera plus du Flamand.” Tegen Antwerpen luidde de aanklacht: „Ellendig Antwerpen, kanker in ons vaderland, wij vergeten niet, dat de fort en waarvan wij u hadden omringd, door u aan den vijand werden verkocht!”

Reeds den 25sten Februari 1915 meenden twee Vlaamschgezinden, Frans Reinhard en M. Jossou te Brussel, niet langer te mogen zwijgen. Zij richtten een openlijk vertoog tot het Vlaamsche volk dat eindigde met deze woorden: „Alle rechtgeaarde Belgen zullen met verontwaardiging met ons verzet aantekenen tegen die hatelijke kuiperijen, die de eer der Vlamingen krenken en tweedracht zaaien tusschen Vlamingen en Walen.”

Ook in Frankrijk was de franskiljonsche invloed merkbaar. In het „Petit journal” van 21 December 1914 eischte de Walloniant Gérard Harry het einde der Belgische tweetaligheid ten behoeve van den „tooverband, die hen (Belgen) vereenigt: de Fransche taal.” En hij eindigde: „De Vlamingen hebben nu ondervonden dat hun gewestspraak zoo waardeloos is als valsche of ongangbare munt, terwijl de Fransche taal voor de Walen het tooverwoord was, dat alle deuren, alle harten deed opengaan.” Dit fraais slaat op het feit, dat de Vlamingen naar Frankrijk of Engeland uitgeweken, beland waren in een vreemde omgeving, die hen niet verstond.

Als merkwaardig staaltje van kuiperij diene 't volgende. In de „Matin” was een artikel verschenen: „Il faut apprendre le flamand”: met het oog op de bevordering van handelsbelangen.

Eenigen tijd later verscheen een tweede artikel: „A propos du flamand” waaruit ik aanhaal; „Le 17 mars courant, nous publions un article intitulé: „Il faut apprendre le flamand.” Cet article a suscité chez les Wallons réfugiés à Paris quelque émotion. M. Oscar Gilbert, président de l'Union des Belges wallons réfugiés en France, nous soumet à ce propos quelques réflexions.

Ce serait une erreur de croire, dit il, que la connaissance du flamand puisse avoir la plus petite influence sur les relations commerciales franco-belges. Tous les industriels et commerçants de notre pays connaissent le français. Il n'y a que ceux qui sont systématiquement hostiles à la France qui feignent d'ignorer notre langue. Ce n'est point sur eux que la France doit compter pour augmenter ses débouchés commerciaux.

Ce n'est pas le moment de rouvrir d'anciennes querelles, mais qu'on nous permette de rappeler que l'effort tenté par les flamingants pour faire de la langue flamande la langue nationale Belge, avait surtout pour but de combattre la culture et la civilisation française.

C'est l'histoire de hier. Espérons qu'elle n'aura point un recommencement.”

Ik wil evenwel niet nalaten er op te wijzen dat een

andere Waal eenigen tijd later tegen dit stuk opkwam en aangaf dat 't voor betrekkingen met Vlaanderen natuurlijk voordeel opleverde om de landstaal te gebruiken. Dat er niettemin van al deze en dergelijke propaganda veel bleef hangen, kan men gerust aannemen.

In Engeland weerklonken dezelfde stemmen. De groote tegemoetkomendheid van de Britten tegenover de Vlaamsche taal, het plaatsen van opschriften „Men spreekt Vlaamsch” in Engelsche winkels, het aangeven van tarieven in restaurants in het Vlaamsch, en dergelijke uitingen meer waren een doorn in 't oog der franskiljons.

Een te Londen verschijnend Belgisch blad blies den aanval! Bij dezen strijd wist men zich met groote vaardigheid te bedienen van de omstandigheid dat de Vlamingen een Germaansch volk zijn, „Germans” dus. Daarenboven wist men vele Engelschen te doordringen van de gedachte dat het Vlaamsch was een taal voor „uneducated people”. Dat ook Nederland in deze betoogen soms zijn deel kreeg ten einde de nietswaardigheid der Nederlandsch-Vlaamsche beschaving aan te toonen blijkt uit dit gezegde: ¹⁾ „Holland heeft gedurende de laatste twee eeuwen niets bijgebracht aan het werk der beschaving. De eenige rol die het in de twee laatste eeuwen heeft yervuld, was op het gebied van bloembollen- en tulpen teelt. Het heeft niet een enkelen naam aan letterkunde, wetenschap of wijsbegeerte gegeven.”

Maar mag men dit alles nog gepraat noemen van willekeurige personen, de toestand komt in een scherper licht te staan, wanneer men de zaak verder nagaat. In het leger, waar Vlaming en Waal schouder aan schouder vochten, heerschte het Fransch onbepert als vroeger. Een strijdend Walloniant te Capellen, bij een Vlaamschen vriend ingekwartierd, verklaarde: „Si j'étais traité à l'armée comme vos Flamands le sont, je jeterais mon fusil.”

In het Roode Kruis gebruikte men slechts de Fransche taal, deelde men de menschen het overlijden van een zoon mee in een taal die zij niet verstonden. Borms zei hierover op 8 April te Antwerpen: „Begrijpen die heeren dan niet, hoe hardvochtig het is zóó te handelen, en hoe wreed de angst moet zijn voor een moeder, wanneer zij, zooals ik het geval ken, een Franschen brief ontvangt, waarin zij enkel één woord verstaat: den naam van haar lieveling? En dan moet ze rondloopen in 't dorp, bij den pastoor of den onderwijzer, die het Fransche schrift vertaalt.”

Men neme het toch vooral goed in zich op dat Borms in die zelfde rede uitriep: „Het kan niet anders of onze goede vorst zal het volk hoog houden, waartoe al die helden (aan het front) behooren en daarom mogen we dan ook veel verwachten van koning Albert, aan wien na den vrede ²⁾ dadelijk een verzoekschrift moet worden aangeboden, met de verzuchtingen van zijn Vlaamsche onderdanen, zooals dit reeds in 1910 bij zijne troonsbeklimming gebeurde.”

Maar genoeg van den tijd dat men van franskiljonsche zijde meende krenking op krenking te kunnen stellen. We hebben thans gezien dat de Godsvrede werd verbroken en dat de Vlamingen daarop slechts antwoordden met een betuiging van vertrouwen op de Belgische regeering en vooral op hun koning.

Op 28, 29 en 30 Juni 1915 verschenen toen in „de Vlaamsche stem” drie artikels die een programma inhielden: „Spreken is plicht”, „Diagnosis” en „Het redmiddel.” De redakteur, Alberik Deswarte, gaf daarin te kennen dat zwijgen niet langer paste, zoomin tegenover de strijders aan den Yser, die moesten weten dat ze vochten voor een vrij België, als tegenover de Hollanders en Duitschers die begonnen waren de Vlaamsche zaak te bespreken. Zijn diagnosis luidde dat de oorzaak van België's zwakte gelegen was in het „unitaristisch centralisatiestelsel, dat al dadelijk na 1830, en onder voorwendsel van verweer tegen orangisme, tegenover het Vlaamsche wezen, het Vlaamsche leven, al de uitingen van het Vlamingendom een uitroeiingspolitiek heeft gevolgd.”

Het redmiddel was: de bestuurlijke scheiding. Om ook maar den geringsten schijn te vermijden dat men den wensch koesterde België te verdeelen, stelde hij voor te spreken van „dubbel-zelfbestuur” onder de leuzen: „In Vlaanderen Vlaamsch!” en „In Wallonië Fransch!”

Den 2^{en} Juli werd te Bussum de Guldensporenslag herdacht en men verzond een telegram, ondertekend door Deswarte en De Clercq aan koning Albert, waarbij het vertrouwen werd uitgesproken dat de vorst een zelfstandig Vlaanderen zou vrijwaren in het onafhankelijk België.

Het antwoord was een vage belofte, met een verzoek om te zwijgen zoolang de vijand op Belgisch grondgebied stond. Het gevolg was dat de heer Deswarte, bevreesd geworden voor eigen toekomst, zich terugtrok uit de redactie der

¹⁾ Van een Belg, dr. Sarolea, in de „Every man” van 26-3-15.

²⁾ Let wel.

„Vlaamsche stem”, die voortaan gevoerd werd door De Clercq en Jacob.

In September daarop kwam de Belgische minister Poulet in Den Haag en ontbood De Clercq in zijn hotel. Daar werd deze voor de keus gesteld de redactie van „De Vlaamsche stem” op te geven of afstand te doen van zijn staatsambt aan het atheneum te Gent. Bizarer viel de minister hem aan over een artikel in „De Vlaamsche stem” waarin geprotesteerd werd tegen de opheffing der Belgische ouzijdigheid, d.i. tegen een nauw verbond met de Entente.

De Clercq hield voet bij stuk en deelde eenige dagen later schriftelijk aan den minister zijn besluit mee. Hij wilde zich als vrij man niet aan dezen regeeringsdwang onderwerpen. Bij Koninklijk besluit van 5 Oktober werd hij ontslagen uit zijn betrekking; met hem trof men dr. Jacob, wien voortaan 't recht werd ontzegd krachtens zijn doctors-titel naar staatsambten te dingen.

Dit besluit stak de lont in 't kruit. Door Vlaanderen ging een rilling van verontwaardiging. En van dit oogenblik af was het aktivisme in zijn gang niet meer te stuiten.

Een nieuwe omstandigheid kwam de Vlamingen verdeelen het was de inmenging der Duitsche overheid.

De liefde der Duitschers voor de Vlaamsche beweging was iets nieuws. De Duitsche kolonie in Antwerpen b.v. had zich vóór den oorlog onderscheiden door franskiljonisme. Tijdens den oorlog had men overal slechts Duitsch-Fransche bekendmakingen aangeplakt; briefwisseling in België mocht slechts in het Duitsch of Fransch geschieden; de uitvoering der taalwet 1914 geschiedde onder Duitsch beheer in Franschen geest.

Protesten der Vlamingen tegen deze misstanden brachten de Duitschers eensklaps op den inval dat ze hier met een „broederstam” te doen hadden, die niet meer aan de verfransching mocht worden prijsgegeven.¹⁾

Daarentegen bleef de Belgische regering volharden in haar houding. Zij heeft nimmer aanleiding gevonden de Vlaamsche eischen te eerbiedigen.

Ja, het Vlaamsch werd verplicht vak op scholen voor officieren en onderofficieren; maar wie kan hieraan eenige waarde hechten wanneer hij weet dat de Kamer in 1887 reeds een voorstel aannam van dezelfde strekking?

En overigens? De regering nam op in het „nationale” kabinet: Hijmans, den man die over de Vlaamsche hoogeschool zijn „Jamais” uitsprak. Ze verliet praktisch haar onzijdig standpunt. Ze bedreigde zelfs in April 1917 allen die voor zelfbestuur in Vlaanderen werkten, met 5—20 jaren dwangarbeid.

Het gevolg van dit alles was dat de aktivisten steeds meer van de Belgische regering verwijderd raakten. Zij hadden door hun protesten tot den bezetter bewerkt dat de taalwet van 1914 een betere toepassing vond. Zij aanvaardden in einde 1916 de Vlaamsche Hoogeschool. En ten slotte drongen zij aan op de bestuurlijke scheiding, daar het onmogelijk bleek op andere wijze in het verfranschte ambtenaarswezen een Vlaamschen geest te doen doordringen.

De Raad van Vlaanderen werd opgericht op den nationalen landdag van 4 Februari 1917 te Brussel. Men wilde aldus voorzien in de behoefte aan organisatie der Vlaamsche strijders. De gang naar Berlijn en het gesprek met den rijkskanselier op 3 Maart waren het middel om de Duitsche beloften vast te leggen. Men kan in de Vlaamsche kranten van die dagen inderdaad de neiging zien om de verklaringen van den rijkskanselier in meer volstrekten zin op te vatten, dan deze ze als staatsman kon bedoelen.

Hiernaast late men niet na op te merken wat daaraan voorafging: dat het Nationaal Vlaamsch Komiteit in Holland op 5 Januari 1917 een telegram aan president Wilson richtte om, op grond van zijn bekende vredesredevoering, aan te dringen op zelfbestuur van Vlaanderen; dat dit zelfde Komiteit op 13 Januari een dergelijke verklaring overhandigde aan het Belgisch gezantschap te Den Haag; dat het ten slotte op 13 April nog weer een verzoek richtte tot Koning Albert. In dit Komiteit hadden o.a. zitting Leo Meert, thans lid van den Raad van Vlaanderen en De Clercq.

Ook de bestuurlijke scheiding had echter nog niet alle wenschen in vervulling gebracht. Het is wel een sterk bewijs van de kracht der Franskiljons dat een Vlaamsch bewind zonder zelfstandigverklaring onmogelijk bleek. Daarom besloot de Raad van Vlaanderen in December j.l. tot dezen stap, buiten voorkennis der Duitschers.

De houding van den bezetter tegenover den nieuwen toestand is nog niet bepaald. Aan de aktivisten is het thans te toonen dat zij niet alleen vermochten den Vlaamschen staat uit te roepen, maar dat zij hem ook kunnen besturen.

¹⁾ Von Bethmann Hollweg in den Rijksdag op 5 April 1916.

De zelfstandigverklaring beteekent overigens niet dat Vlaanderen na den oorlog tot elken prijs op zichzelf wil staan. Ze is voortgekomen uit de leus: „Vlaanderen vrij: als 't kan-in, als 't moet buiten België!”

Ik wil niet eindigen zonder een korte slotbeschouwing. Daartoe wil ik allereerst aanhalen wat „Het Vlaamsche Nieuws” van Antwerpen van 1 Maart l.l. meldt over een rede gehouden bij de zelfstandigheidsuitroeping te Turnhout. Men bedenke dat de rede werd gehouden in bezet gebied, dat de krant onder Duitsche censuur verschijnt. Welnu, de heer Bellefroid sprak: „Gij zegt: de aktivisten heulen met den Duitsch. Laster! Wij vragen ons recht aan de Duitschers, omdat deze onze bezetters zijn. Zorgt gij dat de Franschen en Engelschen hier zijn, dan zullen wij ons recht aan hen vragen! Wij zijn onverfranscht en onverduitscht en zullen even hardnekkig tegen verduitsching strijden als tegen verfransching.”

En ik verzeker u dat deze uiting niet op zich zelf staat. Wij mogen dan ook het aktivisme m.i. niet veroordeelen op grond dat de Duitschers er hun belang mee gediend achten. De diplomatie van Duitschland zou niet voor de eerste maal haar kortzichtigheid hebben getoond, wanneer zij hier bleek onjuist gezien te hebben.

Wat de Duitschers willen kan ons ten eenenmale onverschillig laten. Wat onze belangstelling moet aanvuren is dat vlak voor onze grenzen de strijd voor onze taal een zeer kritiek tijdperk is ingetreden.

De aktivisten hebben bewerkt dat de Vlaamsche eischen na den oorlog niet meer kunnen worden voorbijgegaan zonder de ernstigste gebeurtenissen uit te lokken. Van een terug kan geen sprake meer zijn. Slechts vooruit zal het aktivisme zijn heil zoeken. Zijn positie tegenover de Duitschers zal sterk zijn, wanneer zijn leiders karakter toonen. Samenwerking ook met den machtigste hoeft men niet te vreezen wanneer men den vasten wil heeft zich zelf te blijven. En nog eens: alle teekenen wijzen er op dat de aktivisten weten hoe zij zich moeten doen gelden.

Over het passivisme kan ik kort zijn. De beide groepen van Vlaamschgezinden wijken niet zoo heel ver uiteen. Aanvankelijk wilden de passieven de Vlaamsche eischen volkomen laten rusten tot na den oorlog. Dat standpunt hebben zij sedert lang prijsgegeven. Thans wijken zij in hoofdzaak nog slechts af van de aktivisten door dat zij weigeren de hulp der Duitschers te aanvaarden. Wellicht zullen zij eenmaal nuttig werk kunnen verrichten, als schakel tusschen de aktivisten en de Belgische regering.

Dat ook de passieven de feilen der Belgische regering niet meer verzwijgen, dat zij zelfs zinspelen op de gronden die de aktivisten tot hun breuk met de regering hebben gedreven, blijkt uit wat Frans van Cauwelaert zegt in „Vrij België”, naar aanleiding van Hertling's redevoering in den Rijksdag op 25, 2 l.l.: „Van alle voorwendsels welke Duitschland zoekt om medezeggenschap over ons te verkrijgen, is de Vlaamsche kwestie de eenige, die een werkelijken ondergrond heeft en tevens is er geen welke de Belgische regering gemakkelijker, vollediger en met minder bezwaren kan wegruimen!” Het is voor onze regering een duurzame plicht om in het oude verzuim niet langer te volharden en haren eisch om recht door zelf recht te doen te versterken.”

Ik hoop door deze bespreking velen te hebben opgewekt tot meelevens met den Vlaamschen strijd. Het is onze plicht als Nederlander, dien zwaren kamp om een eigen volksbestaan te volgen met bijzondere aandacht, omdat — nog eens — de strijd gaat om onze eigen taal.

Wij moeten eindelijk begrijpen dat niet alleen in Polen, Finland en Transvaal onrecht geschiedde, maar dat in onze onmiddellijke nabijheid het volk, dat ons het naaste staat, stelselmatig in zijn ontwikkeling is geknot.

DELFT, 2. 3. '18.

H. G. C. COHEN STUART.

¹⁾ Let wel.

INGEZONDEN.

's-GRAVENHAGE, 3 Maart 1918.

Geachte Redactie!

Met voldoening bemerk ik uit uw antwoord, dat gij uw tegenspraak minder stellig geformuleerd hebt dan eerst. Toch zal ik, met het oog op het groote belang van de zaak, er nog even op terug moeten komen.

We hebben, een negen weken na ons onderhoud, een maand lang ons best gedaan een schriftelijke bevestiging van de gemaakte afspraak te verkrijgen. U zult mij moeten toegeven, dat deze gemakkelijk gestuurd had kunnen worden, indien men de ernstige wil had gehad te betalen. En wat gebeurt nu?

Eerst ontvangen wij in het geheel geen antwoord, dan stuurt men ons een weigering tot betaling van de persoonlijk geleden schade. Terecht verontwaardigd berichten wij, dat wij hiermede geen genoegen kunnen nemen en dringen nogmaals aan op een duidelijke verklaring, dat men zal betalen.

Deze toezegging ontvangen we niet, en hoewel het antwoord vaag en duister is, de in een dergelijk geval noodige verklaring, dat men zijn weigering intrekt, of zijn woord wel degelijk zal houden, is niet te vinden.

Waar wij te rade moeten gaan, met wat voor ons vast stond, vergeet Gij in Uw antwoord aan mij, dat de weigering reeds geschied was. Gij ziet dus, dat de brief, waaraan Gij zooveel gewicht toe kent, in deze zaak geene verandering bracht en Gij deze niet tot staving van Uw betoog kunt gebruiken.

Ik blijf dus volhouden, dat Gij Uw tegenspraak niet motiveerde, Uw bewijs een schijnbewijs was. De grond er voor is wellicht gelegen in het feit, dat de heer Bolderdijk zich in Uw geest heeft uitgelaten. Ik acht het mogelijk, dat met het oog op de obstructie, die men bij de betaling tegen den heer Bolderdijk voerde, deze zijn antwoord zoo vóórzichtig heeft willen inkleeden, dat hij de onvoorzichtigheid beging er een weigering van te maken.

In ieder geval, Gij hebt als Redactie vermeend te moeten zeggen, dat Gij een deel van mijn rede „geheel kon tegenspreken.”

Nu Gij U eenmaal zoo beslist hebt uitgelaten, geloof ik, dat de autoriteit, die Gij bezit, U zal moeten brengen tot een motiveering of tot een herroeping van Uwe uitspraak. De motiveering zal niet kunnen geschieden met de een of andere zinsnede of gebeurtenis betrekking hebbende op de briefwisseling, want, zooals zoo juist gebleken is, dan kunnen bijomstandigheden de bewijskracht hiervan waardeeloos maken.

U zult mijns inziens, of Uw motiveering moeten gronden op een verklaring van den heer Bolderdijk, dat hij zijn woord zal gestand doen, of op een publicatie van de brieven, of wel Gij zult moeten toegeven, dat Gij ten tijde van Uw „geheel tegenspreken” verkeerd waart ingelicht en Uw verklaring terugneemt.

Gij kunt U er echter verzekerd van houden, dat niemand meer dan ik zich zal verheugen, indien Gij Uw tegenspraak aannemelijk weet te maken.

Met de meeste hoogachting,

W. H. KOSTER VAN GROOSS.

Aan den Heer W. H. Koster van Grooss.

Het is onze meening dat U te veel waarde aan onze uitlating hecht, daar U ons beschouwd als de officieele spreektrampet der invallers. Dit nu is niet het geval. Daarom kunnen wij de zaak zelf buiten beschouwing laten en slechts verdedigen onze houding op het oogenblik dat wij de geraakte noot plaatsten. Dit is kort te doen. Wij wisten dat in een brief aan U specificatie gevraagd werd en waren van meening dat men die niet vraagt wanneer men niet aan betaling denkt. En ook stuurt men geen specificatie wanneer men zeker is dat toch geen betaling volgen zal. Zelf zegt U niet zeker te zijn of de weigering ingetrokken is of niet. In een dergelijk geval van „woordbreuk” te spreken, openlijk in het S. W., leek ons, en lijkt ons nog, onjuist. Red.

INGEKOMEN BOEKWERKEN.

Kindercourant, onder redactie van Tante Mies, bijvoegsel van de „Nieuwe Apeldoornsche Courant”. Allereerst een inleiding, gericht tot de „lieve kinderen”, waarin Tante Mies haar bedoeling aan de lieve nichtjes en neefjes duidelijk uiteenzet. „Heb je eens moeilijkheden op school, een kibbelpartijtje met een vriendje of vriendinnetje, kortom, al datgene waar je graag eens een praatje over houdt, dan schrijf je dat maar netjes aan Tante, die er naar haar beste weten op antwoorden zal.” Wij twijfelen er niet aan dat dit blad in Delft wel zijn weg zal vinden.

TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

Begin van colleges en oefeningen.

De Rector-Magnificus is verhinderd Vrijdag 8 Maart a.s. spreekuur te houden.

—o—

De colleges M₃, M₄ en zoo mogelijk ook M₅ van den hoogleeraar Dr. H. A. Brouwer, m.i. zullen aanvangen op Maandag 11 Maart a.s.

De colleges zullen worden gegeven:

's Maandags van 10—11 uur en Vrijdag van 9—10 uur.

—o—

De hoogleeraar J. C. Dijkhoorn, w.-i. is verhinderd op Donderdag 7 en Vrijdag 8 Maart a.s. college te geven.

—o—

De hoogleeraar H. J. Heuvelink, c. i. is verhinderd op Zaterdag 9 Maart college te geven.

—o—

De hoogleeraren C. B. Biezeno, w.i., G. Brouwer, w.i., J. C. Dijkhoorn, w.i. en F. Westendorp w.i. zijn verhinderd op Dinsdag 12 Maart a.s. college te geven, wegens bijwoning eener excursie.

—o—

De heer B. Stephan, w.i. is tot nadere aankondiging verhinderd college te geven.

Mededeelingen.

Bij beschikking van den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken van 27 Februari 1918 No. 3447 Afdeling O, is met ingang van 1 Maart 1918, aan A. Kneteman, t. op zijn verzoek eervol ontslag verleend als assistent voor de organische scheikunde aan de Technische Hoogeschool, terwijl als opvolger is benoemd voor het tijdvak van 1 Maart tot en met 31 Augustus 1918, J. J. Benedictus, t. van den Eijndestraat No. 5, 's-Gravenhage.

—o—

Bij beschikking van den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 Maart 1918 No. 3604, afdeling O, is met ingang van 1 Maart 1918 aan C. Schouten op zijn verzoek eervol ontslag verleend als assistent aan de Technische Hoogeschool, en benoemd voor de erts-kunde aan de Techn. Hoogeschool voor het tijdvak van 4 Maart tot en met 31 Augustus 1918 A. van Hoek, m.i. te Vrijenban, Nieuwe Plantage.

—o—

Bij beschikking van den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken d.d. 4 Maart 1918 No. 3761 Afdeling O, is benoemd als assistent voor de theoretische en toegepaste natuurkunde aan de Technische Hoogeschool te Delft voor het tijdvak van 4 Maart tot en met 31 Augustus 1918 J. Tresling, te Leiden.

CORRESPONDENTIE.

H. C. H. Holleman. — Uw stuk moest nog een week blijven liggen.

AGENDA.

Donderdag 7 Maart, Vrijdag 8 Maart.

„Leeghwater”, M. V., E. V. en „Practische Studie.”
Spreker: Prof. G. H. v. Mourik Broekman.

Onderwerp: „Technische economische studies van waterkrachten.”

Hoofdgebouw Zaal 32, 4—5 u. n.m.

Vrijdag 8 Maart. „Technologisch Gezelschap.”

Spreker: Dr. D. J. Hissink, Directeur van het Rijkslandbouwproefstation, Groningen.

Onderwerp: „Absorbief onverzadigde gronden.”

Bibliotheek (ingang Verwersdijk) 7.30 u. n.m.

Maandag 11 Maart. „Christiaan Huygens.”

Spreker: J. Kater.

Onderwerp: „Het Noorderlicht”, Lichtbeelden en stereoscoopplaten.”

Bibliotheek T. H. 7.30 n.m.

Dinsdag 12 Maart. Electrotechnische Vereeniging.

Spreker: Ir. M. J. Römer.

Onderwerp: „Ervaringen Kabelnet.”

Woensdag 13 Maart. D. S. V. „Onze Koloniën.”

Spreker: H. Doeff.

Onderwerp: „Statenbond en Koloniën.”

Bibliotheek T. H. 7.30 u. n.m.

Donderdag 14 Maart. N. C. S. V. afdeeling Delft.

Spreker: Ds. A. Goedhart.

Onderwerp: „Revolutie of Evangelie.”

Het „Nut”, Oude Delft 48, 's avonds 8 uur.

Donderdag 21 Maart. Technologisch Gezelschap.

Spreker: Ir. Dujardin.

Onderwerp: „Een en ander over de moderne Olie industrie.”

ADVERTENTIEN.

Prijsvermindering.

Nog slechts enkele exempl. voorradig.

ALMANAK D. S. C.

De overgebleven almanakken van vorige jaren worden voor Corpsleden beschikbaar gesteld tegen 10 CENT PER STUK.

HET LUSTRUM-GEDENKBOEK 1903

2 deelen met tal van illustratiën,
voor f 0.25 de twee deelen.

Een intekenlijst is neergelegd bij de Technische Boekhandel J. Waltman Jr. Binnenwatersloot, door den Thesaurier van den Senaat wordt over het bedrag beschikt.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

f 1,00 per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

C. L. DOORMAN,

PHIL. NAT. DOCTS!

repeteert Wiskunde, Natuurkunde en Theor. Mechanica.
VOORSTRAAT 77, DELFT.

Vanaf heden verkrijgbaar DINERS gelijk aan die van de DELFTSCHE COÖPERATIEVE KEUKEN, tegen DEZELFDE PRIJZEN.

Voordeelen: geen verplichte storting, geen betaling vooruit, VERWARMDE BUSSEN.

Uitgebreider menu's tegen de oude prijzen blijven daarnaast gehandhaafd.

OUDE DELFT 120.

CHR. F. RÜTER.

Voorhanden bij de TECHNISCHE BOEKHANDEL J. WALTMAN JR., Binnenwatersloot 33, de zoeven verschenen nieuwe „beknopte handleidingen”:

No. 49.

VRAAGSTUKKEN VECTOR-ANALYSE,

bewerkt door Prof. Dr. J. A. SCHOUTEN, e.i.

Prijs: voor leden f 1.10, voor niet-leden f 1.60.

No. 50.

ANALYTISCHE MEETKUNDE I

2^e herdruk, bewerkt door Prof. C. B. BIEZENO, w. i. met tangentele coördinaten door W. J. VOLLEWENS.

Prijs: voor leden f 1.90 ing., f 2.10 geb.
voor niet-leden f 2.40 ing., f 2.60 geb.

HOTEL „CENTRAL”.

CAFE-RESTAURANT EERSTE RANG.

WIJNHAVEN 6-7.

OUDE DELFT 92.

Afzonderlijke Billardzaal met Wilhelmina-Billards.

PLATS DU JOUR VAN 12—2 UUR.

A LA CARTE DEN GEHEELEN DAG.

DINERS en AVONDSHOTELS van 5-7 uur.

Uitstekende Keuken.